

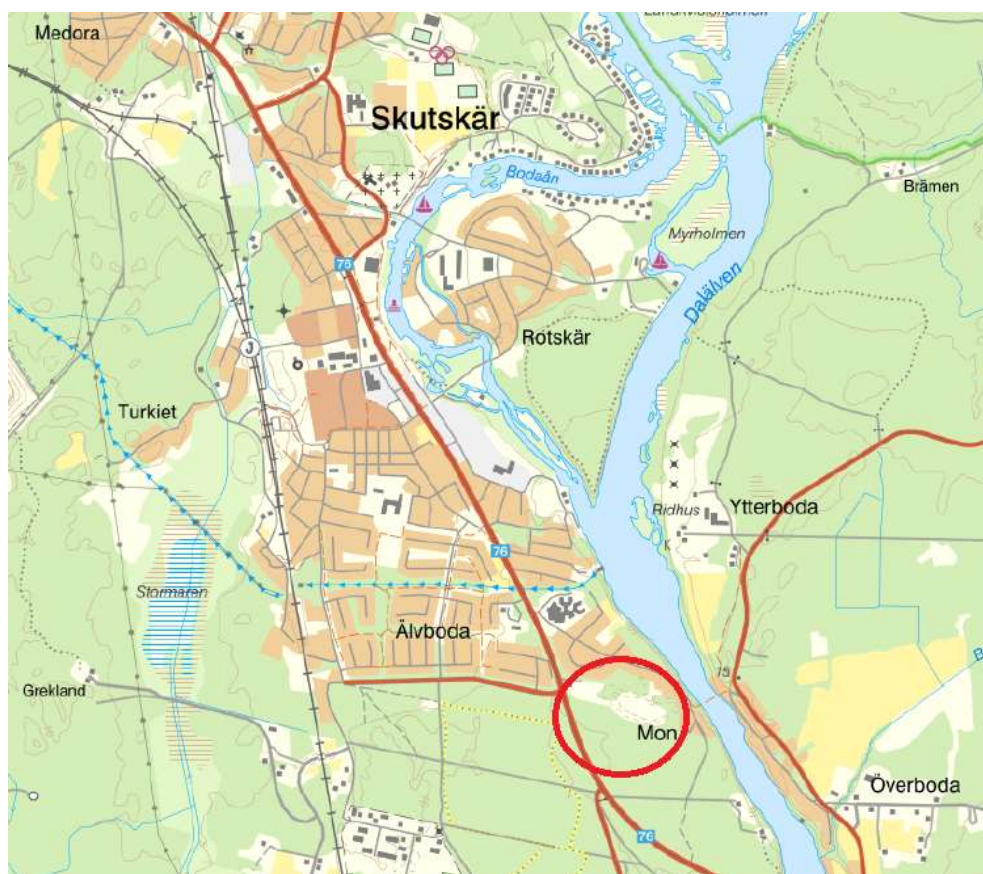
Samhällsbyggnadsnämnden
Bygg- och miljöavdelningen

Sofie Åberg
Aberg.Sofie@alvkarleby.se
026-831 29

Timothy Levin
Timothy.Levin@alvkarleby.se
070 160 63 38

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

”Detaljplan för vattenverk, naturområde och bostad. Del av Älvboda 1:113 m.fl. Skutskär, Älvkarleby kmn, Uppsala län.”

Figur 1: Undersökningsområdets ungefärliga läge i södra Skutskär.

UNDERSÖKNING

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (SFS 1998:808) ska en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen innebär enligt 6 kap. 6 § miljöbalken att kommunen ska:

1. Identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. Samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Om planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras enligt 6 kap. 3 § miljöbalken. En strategisk miljöbedömning innebär enligt 6 kap. 9 § miljöbalken att kommunen bland annat ska ta fram en miljökonsekvensbeskrivning

SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Den sammanvägda bedömningen är att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken inte behöver upprättas.

PLANPROCESSEN

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande enligt 5 kap. plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

- Syftet med detaljplanen är att pröva lämpligheten för ett vattenverk med tillhörande dagvattenhantering på aktuell plats. I planområdets nordvästra del ska även en befintlig bostadsfastighet prövas för bostadsändamål. Utöver detta kommer ett område om drygt 9 hektar prövas för ändamålet *Natur*.
- Fastigheter och ägare inom planområdet beskrivs i nedan tabell:

Fastighetsbeteckning	ägare	Fastighets areal inom planområde (m ²)	Fastighets totala areal (m ²)
Del av Tallmon 2:1	Älvkarleby kommun	12 919	123 915
Del av Tallmon 4:2	Älvkarleby kommun	20 920	21 154
Del av Tallmon 4:6	Älvkarleby kommun	12 248	10 742
Del av Tallmon 4:9	Älvkarleby kommun	1 866	2 562
Del av Tallmon 4:10	Älvkarleby kommun	3 359	3 510
Tallmon 4:11	Privat	3 508	3 508
Del av Tallmon 4:15	Staten	940	1 543
Del av Tallmon 5:3	Älvkarleby kommun	5 888	6 079
Del av Älvboda 1:113	Älvkarleby kommun	71854	1485524

- Nuvarande markanvändning består dels utav naturskyddsvärd mark samt kalhygge, och dels av en sandgrop. I gropen har det tidigare utvunnits sand för en betongindustri. I planområdets nordvästra del finns en bostadsfastighet.

PLANENS TÄNKBARA EFFEKTER

- Planförslaget skapar förutsättningar för vattenförsörjning, reservvattenförsörjning samt förbättrad dricksvattensäkerhet i Älvkarleby kommun och Gävle kommun.
- Industriändamålet beläget just intill befintligt bostadsändamål kommer i och med planläggningen att istället planläggas som naturmark.
- Befintlig bostadsfastighet som i dagsläget ligger inom industriändamålet ges ny användning i form av bostadsändamål.

CHECKLISTA

Checklistan nedan redovisar en bedömning av vilka typer av miljöpåverkan som detaljplanen kan medföra och som behöver utredas i planbeskrivningen. Om checklistan nedan tyder på att planens genomförande innebär en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras.

Om "ja" på någon av frågorna nedan – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan – miljöbedömning skall då göras	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a § ?		x
Kommer planen innehålla verksamheter som finns redovisade i bilaga 3 till MKB-förordningen ?		x
Avser planen någon anläggning som räknas upp i PBL 2010 kap 4 § 34 st 2		x
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Sammanfattande ställningstagande utifrån checklisten nedan)		x

1. Måluppfyllelse				
Bedömning Nationella mål	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Begränsad klimatpåverkan	x			
Frisk luft	x			
Bara naturlig försurning	x			
Giftfri miljö	x			
Skyddande ozonskikt	x			
Säker strålmiljö	x			Främst radon ses som en risk. Risker minimeras i detaljplanens efterföljande processer genom bygglovsprocessen.
Ingen övergödning	x			
Levande sjöar och vattendrag	x			Vatten från Dalälven kommer pumpas upp för infiltration i grundvattentäkten.
Grundvatten av god kvalitet		x		I och med vattenverksprocessen kommer ytvatten att infiltrera ner i åsen och på så vis skapas konstgjort grundvatten.
Hav i balans samt levande kust och skärgård	x			
Myllrande våtmarker	x			
Levande skogar	x			
Ett rikt odlingslandskap	x			
God bebyggd miljö	x			Ett gestaltungsprogram är framtaget för förslaget.
Ett rikt växt- och djurliv		x		Viss positiv påverkan eftersom 9,3 hektar tätortsnära natur skyddas inom planområdet.

Folkhälsomålen	x			Positiv påverkan.

2. Berörda fysiska planer och program

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Regionala planer (RUS)	x			
Översiktsplan	x			I linje med befintlig översiktsplan.
Kulturmiljöprogram	x			
Planprogram	x			
Regionalt naturvårdsprogram	x			
Klimatanpassningsprogram	x			
Tillväxtstrategi	x			
Bostadsförsörjningsplan	x			

3. Biologisk mångfald

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för friluftsliv 3 kap. MB	x			Riksintresse för friluftsliv återfinns på platsen. Biologisk mångfald främjas.
Riksintresse för rörligt friluftsliv 4 kap. MB	x			Geografiskt hushållningsintresse finns i området. Inga värdekärnor påverkas i någon högre grad.
Naturreservat	x			
Strandskydd	x			
Värdefull natur		x		Positiv påverkan. Blottad sandmark bevaras som naturmark genom förslaget.
Generellt biotopskydd	x			
Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO)	x			
Ängs- hagmarker	x			
Odlingslandskapets bevarandeområden	x			
Gröna stråk / Grönytor i tätort		x		Positiv påverkan eftersom cirka 9,3 hektar ges användningen NATUR (natur).
Nyckelbiotoper	x			
Biotopskyddsområden	x			
Fridlysta arter	x			Planförslaget beaktar skyddsvärd

				natur.
Djurliv	x			
Skyddsvärda träd	x			

4. Kultur & fritid

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Naturvårdsprogrammet och övrigt friluftsliv & rekreation		x		Viss positiv påverkan. En sandgrop som är en del i användningsbestämmelsen natur används för pulkaåkning. Dessutom finns höga naturvärden inom naturmarken. Naturvårdsprogrammet har område med klass två på platsen. Inga värdekärnor i det bedöms påverkas.
Turistdestinationer	x			
Friyta för lek och annan utevistelse		x		Pulkaåkning, möjligt rekreatjonsområde och naturvärden.

5. Människors hälsa & säkerhet

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Utsläpp av farliga ämnen		x		Kemikaliehantering och bränsleupplag vid nya vattenverket. Se planbeskrivningen. Riskerna anses acceptabla.
Störning - Trafikbuller		x		Trafikbuller har tagits i beaktande för befintlig bostad. Bullerriktlinjer kan hållas. Se planbeskrivning.
Störning - Buller & vibration	x			
Störning - Ljus & Lukt	x			Ljuskontamineringar från lastbilar och det upplysta vattenverket bedöms inte påverka närboenden eller bidra till annan störning.
Tysta områden	x			
Brandskydd		x		Efterlevs i efterföljande processer (efter laga kraftvunnen plan).
Farligt gods transportleder	x			Risken är beaktad i och med avstånd till transportleden väg 76.
Trafiksäkerhet	x			Utredning finns framtagen för att beakta

				trafiksäkerheten.
Riskområden för markradon		x		Beaktas i efterföljande processer.
Elektriska-/ magnetiska fält	x			
Avfall & återvinning	x			Kommunalt omhändertagande.
Byggskedet		x		Störningar i form av buller.
Översvämning	x			Eventuella skyfall omhändertas i enlighet med dagvattenutredningen.
Risk för erosion, ras & skred	x			Geoteknisk undersökning, och geotekniskt utlåtande är framtaget.
Förekomst av verksamheter som medför risk för omgivningen i eller nära planområdet		x		Inom planområdet kommer kemikaliehantering och bränsleupplag upprättas. Riskerna är beaktade och bedöms som acceptabla.
Klimatanpassning/ kompensationsåtgärder	x			
Trygghet	x			
Jämställdhet (könsmaktstruktur)	x			
Jämlikhet (t.ex. ålder, sexualitet)	x			
Barnkonventionen (barnperspektivet)	x			Säkrare vattenförsörjning och vatten av god kvalitet gynnar barn nu och i framtiden.

6. Djurliv

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Unika, hotade eller sällsynta arter	x			
Nya arter	x			

7. Växtliv

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Naturvårdsprogram				Planen skyddar värdefull natur.
Unika, hotade eller sällsynta växtarter	x			Planen skyddar dessa.
Nya växtarter	x			

8. Mark				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Större opåverkade områden	x			Området som avses för byggnation av vattenverk består av ett kalhygge som nyligen avverkats.
Naturvårdsprogrammet. Värdefulla geologiska formationer		x		Enligt naturvårdsprogrammet är området geologiskt intressant såsom landformer av större vetenskapligt intresse. I en viss liten del flackas åsområdet ut på platsen för vattenverket.
Geologiska förhållanden	x			
Markföroreningar		x		Finns inom delar av naturområdet. Dessa är utredda och marken lämpar sig för mindre känslig markanvändning som till exempel tillfällig vistelse.
Åkermark och skogsmark	x			
Servitut och gemensamhetsanläggning	x			

9. Vatten				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för skyddade vattendrag 4 kap. MB	x			
Riksintresse för yrkesfiske 3 kap. MB	x			
Riksintresse Vindkraft hav och sjö 3 kap. MB	x			
Vattenskyddsområde	x			Kommer att bildas inom och utom planområdet i en separat process.
Miljö kvalitetsnormer för vatten	x			Dagvattnet kommer omhändertas lokalt och väntas inte leda till någon negativ påverkan på grund- eller ytvatten.
Våtmarker	x			
Grundvatten		x		Utöver upptag av befintligt grundvatten kommer det i och med anläggningen krävas att konstgjort grundvatten

				framställs genom infiltration i åsen.
Ytvatten		x		Vatten från Dalälven kommer att användas för att infiltrera till åsen.
Dagvatten		x		Dagvattenutredningen visar erforderlig dagvattenhantering för kvartersmarken.
Dalälvens avrinningsområde	x			Avrinningsområden påverkas ej eller förändras.
Vattenförsörjning		x		Förbättrad vattenförsörjning är syftet med planläggningen.
Anslutning till kommunalt avlopp		x		Ingen negativ effekt.
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	x			

10. Luft

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Miljö kvalitetsnormer för luft		x		Viss ökning av trafik, men den är ytterst måttfull.
Luftutsläpp från verksamhet/ trafik		x		Viss ökning av trafik, men den är ytterst måttfull.
Damm och sot	x			

11. Klimatfaktorer

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Lokalklimat	x			
Ljusförhållanden		x		Vattenverket kommer att lysas upp.

12. Landskap

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för rörligt friluftsliv 4 kap. MB	x			Tilltänkt exploatering anses inte inverka negativt på aktuellt riksintresse. Tätortsutveckling ska kunna ske.
Riksintresse för friluftsliv 3 kap. MB	x			Tilltänkt exploatering anses inte inverka negativt på aktuellt riksintresse.

Naturvårdsprogram		x		Enligt programmet är området ett klass två område. Landskapsbilden har värden på grund av Uppsalaåsen. Dessa påverkas i liten grad av planförslaget.
Landskapsbild		x		Landskapsbilden kommer i planområdets norra del bevaras. I söder blir det viss påverkan i och med exploateringen av vattenverket.
Stadsbild	x			
Landmärken	x			
Vindbruk	x			

13. Kulturmiljöer/ Kulturvärden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för kulturmiljö	x			
Kulturresevat	x			
Kulturhistorisk miljö/landskap	x			En kolbotten finns på platsen för vattenverk. Detta värde underordnas exploateringen.
Historiska samband	x			
Fornminne	x			Inga kända fornminnen finns inom planområdet.
Kyrkor	x			
Kulturhistorisk byggnad	x			
Industrimiljö	x			

14. Infrastruktur

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för väg	x			En väkanslutning till väg 76 kommer anläggas.
Riksintresse för järnväg	x			
Riksintresse för sjöfart	x			
Farligt godsleder	x			
Järnväg	x			
Väg		x		En ny infart från väg 76 kommer att anläggas i och med planens genomförande. Den nya infarten ska upprättas med korsningstyp klass A. infartsvägen ska användas för angöring till vattenverket.
Teknisk	x			

infrastruktur (VA, el, fiber etc.)				

15. Totalförsvaret

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Riksintresse för totalförsvarets militära del på land (Marma skjutfält)	x			Ingen påverkan
Påverkansområde för buller eller annan risk med utgångspunkt i riksintresset för totalförsvarets militära del på land	x			Ingen påverkan

16 Materiella värden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
Naturresurser med högre förnyelseförmåga (ex: Skog fiske, jordbruk)		x		Vattenverksområdet kommer byggas på mark som idag utgörs av ett kalhygge. Norra delen av detaljplanen ges användningsbestämmelsen Natur.
Naturresurser med ingen/ låg förnyelseförmåga (ex åkermark, mineraler, energiresurser)	x			
Övriga materiella värden	x			

16. Planens påverkan på motstående eller gemensamma intressen

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Motstridiga intressen i planen	x			

b) Mellankommunala intressen	x			

17. Sammanvägd bedömning			
	Ja	Nej	Kommentar
Är bedömning av effekterna av stor osäkerhet?		x	
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleligen?		x	
Andra lokaliseringalternativ för projektet bör övervägas		x	Alternativa lokaliseringar av vattenverket har innan och under framtagandet av planförslaget undersökts. Aktuell placering bedöms vara mest lämpad för ändamålet.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Undersökningen har genomförts av kommunens tjänstemän utifrån tillgängligt och känt kunskapsunderlag. Följande tjänstemän har varit delaktiga under arbetet:

Sofie Åberg, Kommunarkitekt

Timothy Levin, Planarkitekt